

”דן קדר” / הארץ / 6.4.68 / תע’ יחיד / גלריה ”צ’מרינסקוי” / תל-אביב

במבט ראשון עלולים ציוריו של דן קדר להיראות כווריאציה על סגנון הציור הסוריאליסטי, שכן יש בציורים אלה סממנים רבים המופיעים בדרך כלל בציור הסוריאליסטי: הקשרים לא רגילים, עצמים צפים בחלל, רמזים סימבוליים וטכניקה דומה משהו לטכניקה הווריסטית, בה השתמש אגף שלם בסוריאליזם. בדיקה חוזרת תגלה שציורו של דן קדר אינו סוריאליסטי, אלא קרוב הרבה יותר לפנטאסט ולציור הפרימיטיביסטי. גם בסוג ציור זה באה לידי ביטוי התפעמותו של המצייר מהמופלא, כמיהה למשהו אמיתי ויציב יותר המצוי כאילו מעבר למראיתם החיצונית של הדברים, ורקע רומנטי-רגשני; אך אין זה ביטוי מוצהר של הלא-מודע, ובמקום השאיפה להדהים יש כאן יותר נטייה לפיוט ודרמטיזציה. בתערוכה מצויים כמה פתרונות טכניים, בחלקם פשטניים ובחלקם מלוטשים יותר - אך גם אלה וגם אלה צמודים לארגון סיפורי בעיקרו. בציוריו של קדר ניכרות עדיין, יתר על המידה, השפעות שלא לגמרי עוכלו - השפעות אמנים כג'ורג'ו דה-קיריקו, יוסל ברגנר ואחרים. בהשפעות כשלעצמן אין כל רע, אם הן מעוצבות לגישה אחידה המייצגת עולם פנימי מגובש; אך נדמה שבמקרה הנוכחי עדיין גורמות ההשפעות לפיזור המאמץ, לא פחות מאשר לגיבושו. נראה שלדן קדר ברור למדי מה הוא רוצה לבטא, אך עדיין הוא נאבק בחיפוש אחר דרך הביטוי, שתייצג את התכנים החשובים לו כל כך: הקשיים המיוחדים במאבק זה נובעים, במידה רבה, מנטייתו של קדר לדימוי מילולי-ספרותי, הגורר אותו לעיתים קרובות לעיצוב תפאורה, במקום אירוע.